

eko çiftlik

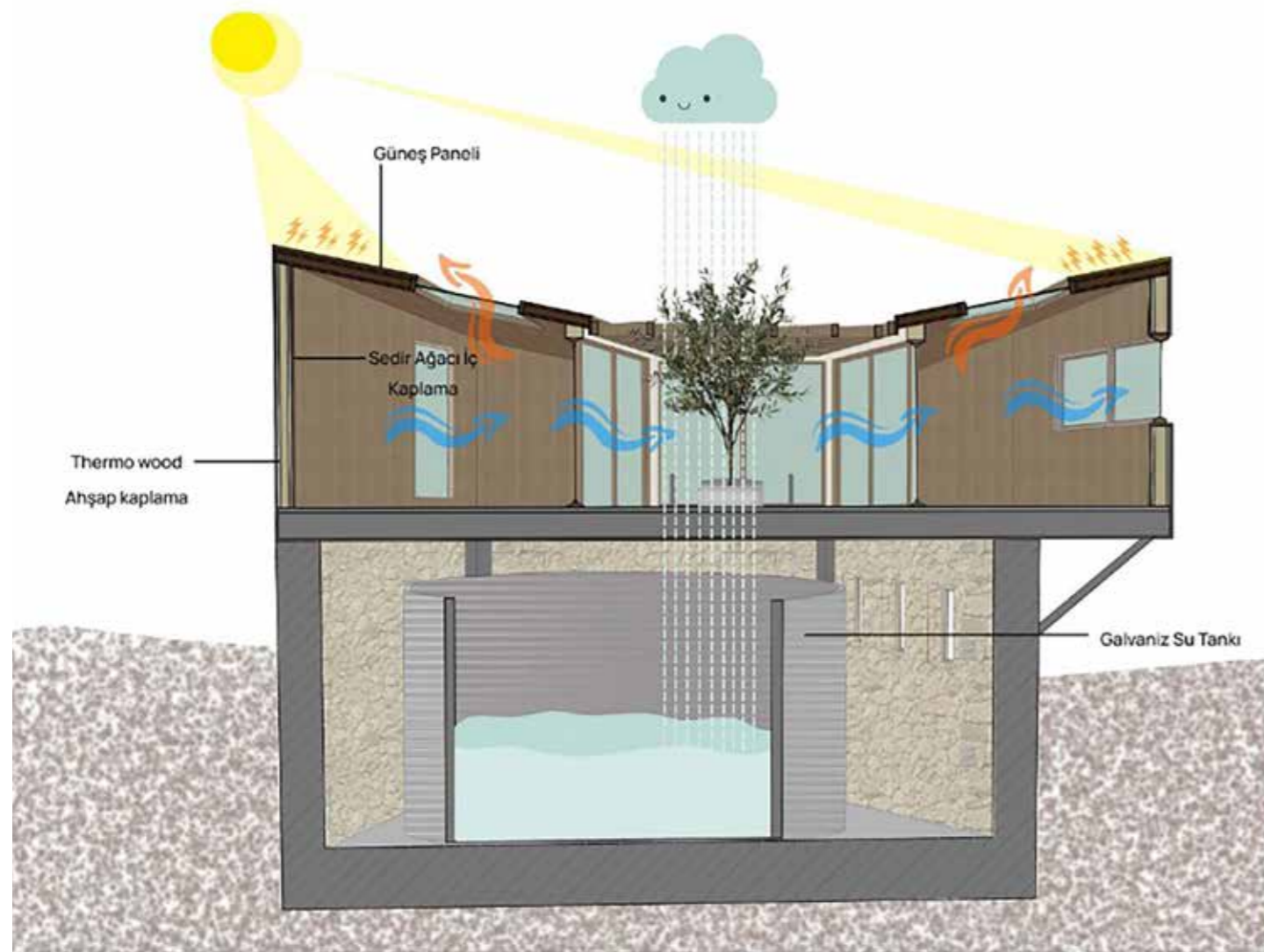
Sea Architects Mimarlık'ın kurucusu Selin Demir'in Antalya Olimpos'taki ekolojik ev projesine konuk olduk ve gerçek anlamda çevreci bakış açısıyla tasarlanan bu alanın tüm detaylarını öğrendik.

Hazırlayan **Gülderen Tumba**

Arsa tarım arazisi olarak nitelendirilse de uzun zamandır kimsenin ilgilenmediği, atıl kalmış, içinde yürümesi dahi zor olan kayalık taşlı bir yamaç iken bir eko çiftliğe dönüşmesi gerçek bir mucize aslında. Mimar Selin Demir'e göre bu proje sadece mimari olarak değil, zirai ve tarımsal olarak da ele alınacak, bütüncül ve çevreci bir yaklaşımla tasarlanması gereken bir proje olmuş. Burası yazları çok sıcak ve nemli, kışları ise ılıman ancak tropik bir iklime sahip yağmur ve fırtınası bol bir bölge olduğu biliniyor. Mimar Selin Demir, iklim krizi ve global ısınma sorunlarını da göz önünde bulundurunca bu projede en önemli konunun 'SU' olduğunu anladıklarından söz ediyor. İnşa işlerine başlamadan önce ilk iş yer altı suyu arama izinleri alınarak sondaj/sulama konuları üzerine çalışmalar yapmak olmuş. Bölgenin yapısı gereği yer altında bol sulama ihtiyacını karşılayabilecek su kaynakları olmadığı anlaşılınca, suyun idareli kullanılacağı bitki ve ağaç türleri için araştırmalar yapmaya başlamışlar. Bölgedeki yerel bitki ve ağaç türlerini tespit edip organik tarım felsefesiyle sentetik gübre veya ilaçlama gerektirmeden verim alınabilecek ağaç türleri belirlenmiş. Böylece biyoçeşitliliğin korunması, organik tarım ve endemik yetiştiricilik projenin odak noktasına yerleşmiş. Eğimli ve taşlık bu arazide dikim yapabil-

EKOLOJİK EV

mek için toprağın ıslah edilmesi de öncelikli olarak ele aldıkları konulardan olmuş. Dikili alanları maksimum seviyede tutmak ve doğaya minimum müdahalede bulunmak için sulama sistemi ve su tankı yerleştirmek amacıyla tasarladıkları su deposu yapısına birden fazla amaç ve tanım yüklemek istenmiş. Mimara göre sulama tankı ve misafir evini aynı ayak izinde çözümlenmek hem dikim yapılabilecek tarım alanına daha fazla yer bırakarak alan tasarrufu sağlaması hem de evin yaz aylarında serinletilebilmesi için gerekecek enerji miktarını düşürecek olması açısından çevreci bir çözüm olarak ortaya çıkmış. Bu yaklaşımla her öge bir başka sistemin çalışmasında rol sahibi olmuş. Araziden çıkan taşlarla oluşturulan teraslamanın bir parçası olan taş duvarlar su tankının sırt duvarını da oluşturarak etrafını saran kagir bir yapıya dönüşmüş ve yarı gömülü olan bu yapı üzerine konumlanacak platform ve avlulu misafir evi yapısının kaidesi olarak ikincil işlevini kazanmış. Evin çatısında kurulacak solar panel sistemi sadece evin ihtiyacına değil aynı zamanda sulama sistemine de hizmet ediyor.

Evin avlusundan ve çatılarından toplanan yağmur suları da yine bu su tankında biriktirilerek ağaçların sulanması için kullanılıyor. Evin hemen altında olan bu büyük su kütlesi yapının altında sirküle eden havayı serinleterek yapının iklimlendirilmesine yardımcı olarak enerji tasarrufu sağlıyor. Evin yapı malzemesi olarak da yine yerel bir malzeme olan ve buranın iklimine uygun uzun ömürlü ve güzel kokulu sedir ağacı seçilmiş. Yapıdaki çevreci unsurlardan biraz daha bahsederek;
* Yapının üzerinde bulunan güneş panelleri yaz-kış elektrik üreterek hem yapının tüm elektrik ihtiyacını karşılıyor, hem de sulama sistemini ve sondaj pompasını çalıştırıyor.
* Yapının çatısında bulunan çatı pencereleri yaz aylarında ısınan havanın yapıdan hızlıca tahliye edilebilmesi açısından çok fayda sağlıyor, kış aylarında da içerideki doğal ışık miktarını arttırdığı için enerji tasarrufu sağlıyor.
* Yapıda kullanılan tüm elemanlar yerel ve doğal malzemelerden seçilerek ve köydeki iş gücü kullanılarak inşa edilmekte, bu

Zemin kat planında galvaniz su deposunun çevresi yağma duvar sistemi ile kapatılır. Yağma duvar sisteminde kullanılan taşlar arazi içerisinde bulunan taşlardır.

Birinci kat planında batı cephesi yaşam alanlarına kapalı yaşam alanları manzaraya doğru açılmaktadır. Birinci katın terasında yer alan saksının çevresinde yer alan yağmur suyu toplama sistemi, toplanan suyun alt kattaki tepoya taşınmasını sağlar.

sayede projenin karbon ayak izi minimuma indirilmiş oluyor.
* Yapıda çatı ve duvarlarda ısı yalıtımı ve bölgedeki iklime uygun değerde ısıcam kullanılarak, hakim rüzgâr yönü olan kuzey/güney aksında hava sirkülasyonu olan, batı cephesine yaşam alanlarının bakmadığı ve batı güneşinden korunaklı avlusuyla doğal iklimlendirme yapılan yapıda enerji tasarrufu sağlanmış oluyor.
* Yağmur suları ve sondajdan elde edilen suların kapalı bir su tankında biriktirilmesi ve bu suyun bahçedeki meyve ağaçlarının sulamasında kullanılması sayesinde şebeke suyuna ihtiyaç duymadan kendi kendine yetebilecek, kendi ekosistemine sahip

bir çiftlik karşımıza çıkıyor. Açık havuz yerine üzeri kapalı bir su haznesi kullanılması biriken suyun sıcak aylarda buharlaşma miktarını da azalttığı için çok daha çevreci bir çözüm sunmuş oluyor.
* Önceki durumunda herhangi bir tarım faaliyetinin ya da üretimin olmadığı bu taşlı yamaç arazinin meyve bahçesine dönüşmesiyle toprağın verimi artmış. Bu toprakta endemik bitki türleri ile tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştirilmesi sayesinde de bölgedeki arılar, böcekler, kuşlar ve daha birçok türün burada yaşayarak canlı çeşitliliğini arttırması ile doğal yaşamın korunması sağlanıyor.